

بررسی اثر تمرین‌های کانستریک عضلات اندام تحتانی بر تنظیم آنتی‌سیپتوری پاسچر بیماران مبتلا به همی‌پارزی مزمن بعد از سکته مغزی

اصغر اکبری^{۱*}، حسین کریمی^۲، انوشیروان کاظم‌نژاد^۳، مژده قبابی^۴

خلاصه

سابقه و هدف: شایع‌ترین عامل ناتوانی بعد از سکته مغزی همی‌پارزی است. نقش تمرین‌های کانستریک در بهبود تنظیم آنتی‌سیپتوری پاسچر این بیماران با توجه به اختلاف نظرهای موجود در مورد اثرات این تمرین‌ها در ضایعات نورون حرکتی فوقانی مشخص نگردیده است. مطالعه به منظور تعیین اختلالات پاسخ‌های فیدفوروارد مکانیسم کنترل پاسچر و تأثیر تمرین‌های کانستریک عضلات اندام تحتانی مبتلا در درمان این اختلالات در بیماران همی‌پارزی آسایشگاه سالمندان کهریزک تهران در سال ۱۳۸۲ انجام شد.

مواد و روش‌ها: در این کارآزمایی بالینی ۳۴ بیمار همی‌پارزی ثانویه به سکته مغزی مورد مطالعه قرار گرفتند. بیمارانی انتخاب شدند که حداقل ۱۲ ماه از شروع سکته مغزی آنها گذشته باشد. بیماران به صورت تصادفی در یکی از دو گروه آزمون و کنترل قرار گرفتند. قدرت (کیلوگرم) ایزومتریک هفت گروه عضلانی با دینامومتر اندازه‌گیری شد. پاسخ‌های فیدفوروارد با استفاده از آزمون رتبه‌ای *FRT* (Functional Reach Test) قبل و بعد از ۱۲ جلسه درمان ارزیابی گردید. ارزیابی توسط دو آزمونگر که از دو گروه مطالعه اطلاعی نداشتند انجام گردید. گروه مورد علاوه بر تمرین‌های تعادلی و عملکردی، تمرین‌های تقویتی را دریافت کرد. به گروه کنترل فقط تمرین‌های تعادلی و عملکردی داده شد. از آزمون‌های *t* مستقل، *t* زوج، من‌ویتنی و ویلکاکسون برای مقایسه نتایج قبل و بعد از درمان استفاده شد.

نتایج: میانگین سنی بیماران گروه مورد $49/3 \pm 7/1$ سال و گروه کنترل $55/5 \pm 3/3$ سال بود. تنظیم آنتی‌سیپتوری پاسچر در وضعیت موازی پاها فقط در گروه مورد از $1/29 \pm 0/2$ به $2/9 \pm 0/17$ ارتقا یافت ($p < 0/0001$). در همین وضعیت و در مقایسه نتایج بعد از درمان بین دو گروه، میانگین تنظیم آنتی‌سیپتوری پاسچر در گروه مورد $2/9 \pm 0/17$ نسبت به کنترل $1/18 \pm 0/18$ بیشتر بود ($p < 0/0001$). نسبت بهبودی میانگین *FRT* در گروه مورد $1/59 \pm 0/21$ نسبت به گروه کنترل $0/12 \pm 0/08$ ارتقا یافت ($p < 0/0001$). قدرت همه گروه‌های عضلانی با نتایج *FRT* در وضعیت تاندم ($r = 0/483 - 0/726$) و موازی پاها ($r = 0/401 - 0/645$) همبستگی داشت.

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه از مؤثر بودن تمرین‌های تقویتی عضلات اندام تحتانی مبتلا در بهبود پاسخ‌های فیدفوروارد مکانیسم کنترل پاسچر برای تنظیم آنتی‌سیپتوری پاسچر در مرحله مزمن توانبخشی بعد از سکته مغزی حمایت می‌کنند. همچنین نتایج از اندازه‌گیری قدرت عضلات اندام تحتانی مبتلا برای ارزیابی کنترل آنتی‌سیپتوری پاسچر حمایت می‌کنند.

واژگان کلیدی: تمرین‌های تقویتی، تنظیم پاسچر، پاسخ‌های فیدفوروارد، همی‌پارزی، استروک

۱- استادیار گروه فیزیوتراپی دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

۲- دانشیار گروه فیزیوتراپی دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی ایران

۳- دانشیار گروه آمار زیستی دانشگاه تربیت مدرس

۴- استادیار گروه نورولوژی دانشگاه علوم پزشکی تهران

* نویسنده مسؤل: اصغر اکبری

آدرس: زاهدان، میدان مشاهیر، دانشکده پیراپزشکی، گروه فیزیوتراپی

پست الکترونیک: akbaria@zdmu.ac.ir

تاریخ دریافت مقاله: ۸۳/۵/۱۷

تاریخ تایید مقاله: ۸۴/۱۰/۲۵

مقدمه

مغز است که بیش از ۲۴ ساعت طول کشیده باشد (۲). ۴۰ درصد

افراد که بعد از سکته مغزی زنده می‌مانند دچار ناتوانی شدید

می‌شوند (۳). شایع‌ترین ناتوانی ناشی از سکته مغزی همی‌پارزی

است. ۳۰ درصد بیماران سکته مغزی بعد از سکته می‌میرند و بیش

سکته مغزی شایع‌ترین علت ناتوانی بالغین بعد از

بیماری‌های قلبی و سرطان است (۱) و یک نقص نورولوژیک

ناگهانی و موضعی ناشی از ضایعات ایسکمیک یا هموراژیک در